

LẬP TRÌNH MẠNG

CHƯƠNG VIII LẬP TRÌNH WEB VỚI JAVA SERVLET - JSP

Chương 8: Lập trình web với java

1. Tổng quan nền tảng Java EE 7
2. Web server - Servlet
3. Ngôn ngữ JSP

Tổng quan Java EE 7

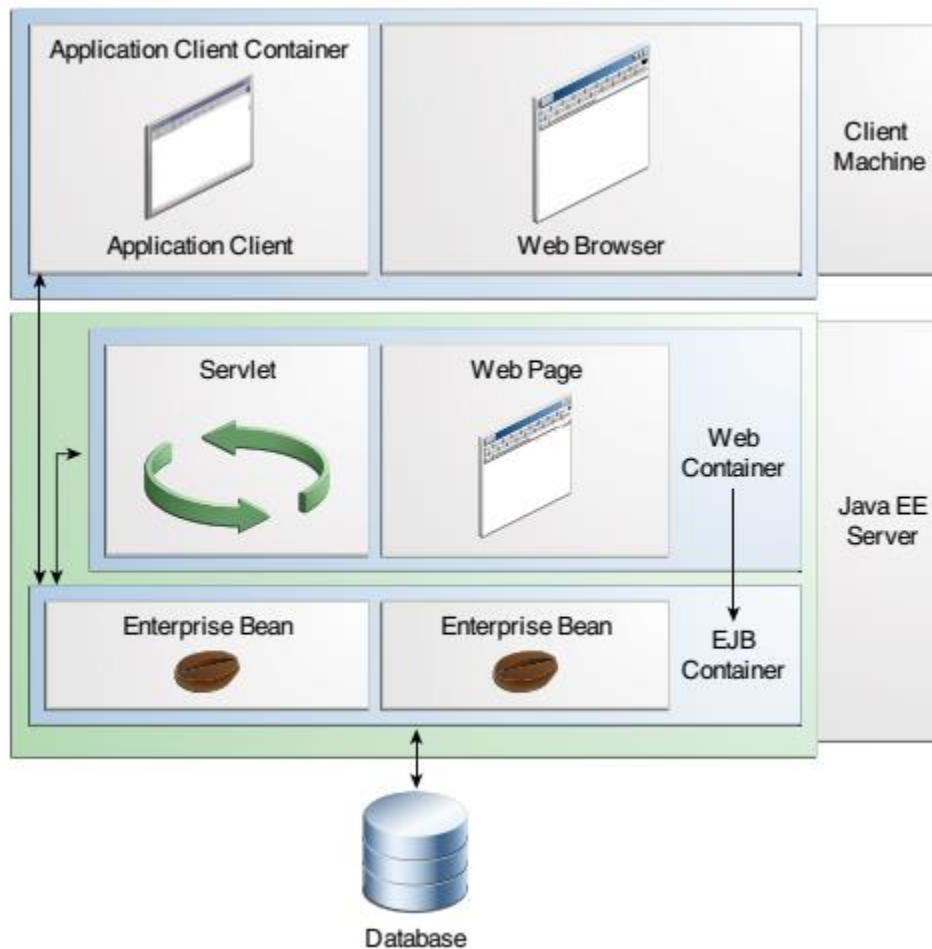
- Cung cấp nền tảng chung cho các loại thành phần khác
- Cải tiến năng suất:
 - Với nhiều chú thích
 - Ít cấu hình XML
 - Đóng gói đơn giản

Tổng quan Java EE 7(tt)

- Các tính năng mới:
 - Công nghệ mới:
 - + Ứng dụng hàng loạt cho nền tảng java
 - + API java để xử lý JSON
 - + API java cho WebSocket
 - Thành phần EJB (Enterprise JavaBeans Technology)
 - Các tính năng mới cho các servlet
 - Các tính năng mới cho JavaServlet Faces

Tổng quan Java EE 7(tt)

- Các thành phần Java EE 7

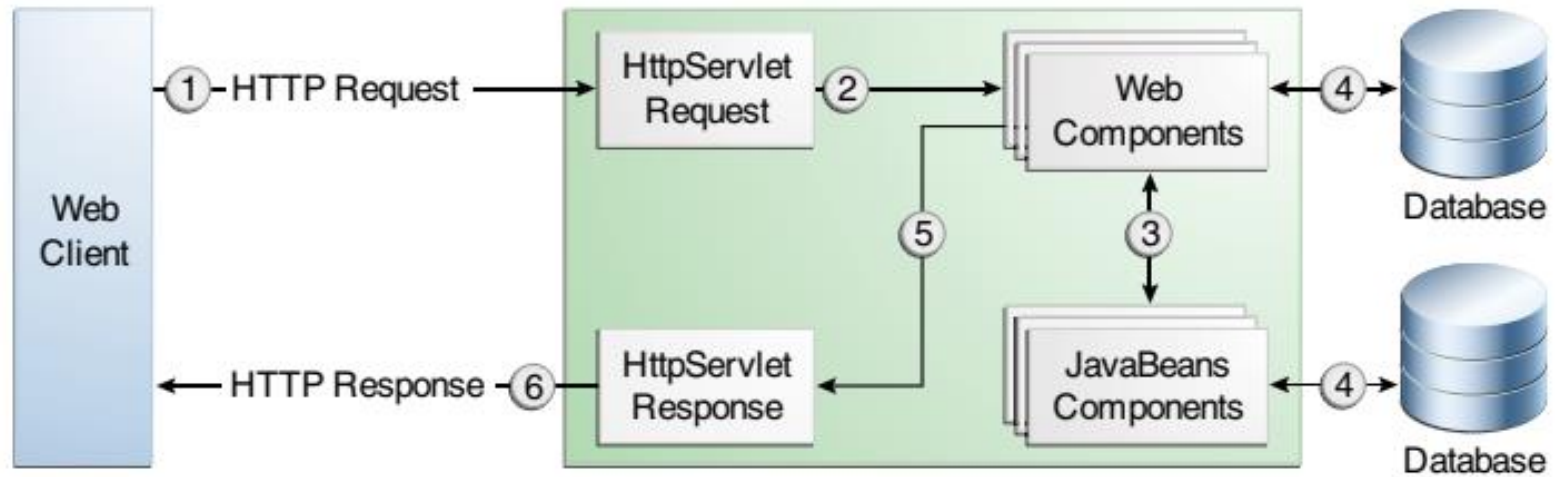

Tổng quan Java EE 7(tt)

- Java EE server: Phần thời gian chạy của sản phẩm Java EE. Máy chủ Java EE cung cấp EJB và vùng chứa web.
- EJB container: Quản lý việc thực thi các bean doanh nghiệp cho các ứng dụng Java EE.
- Web container: Quản lý việc thực thi các trang web, các servlet và một số thành phần EJB cho các ứng dụng Java EE.
- Application client container: Quản lý việc thực thi các thành phần ứng dụng khách. Ứng dụng khách và vùng chứa của chúng chạy trên máy khách.
- Applet container: Quản lý việc thực thi các applet. Bao gồm một trình duyệt web và một Java plugin chạy trên máy khách cùng nhau.

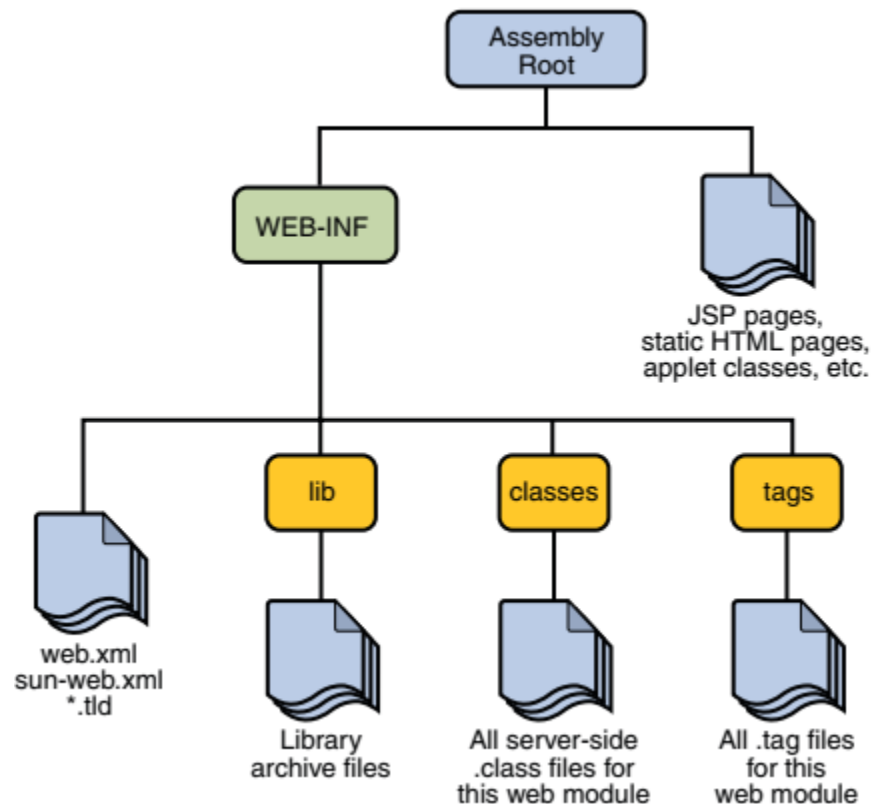
Tổng quan Java EE 7(tt)

Mô hình ứng dụng Web với Servlet

Tổng quan Java EE 7(tt)

Cấu trúc của Web Servlet

Cơ bản về Servlet

1. Mô hình lập trình MVC với Servlet/JSP
2. Mô hình Servlet request và response
3. Vòng đời của Servlet
4. Servlet scope object
5. Servlet request
6. Servlet response: status, header, body

Cơ bản về Servlet

Servlet là gì ?

- Sử dụng kỹ thuật thread
- Các đối tượng Java, mở rộng chức năng của 1 HTTP Server
- Được ánh xạ (mapped) với 1 URL và được quản lý bởi container tương ứng
- Chạy được trên các web servers, mọi môi trường chỉ cần có máy ảo java.

Cơ bản về Servlet

Ưu điểm của Servlet

- Sử dụng kỹ thuật thread
- Các đối tượng Java, mở rộng chức năng của 1 HTTP Server
- Được ánh xạ (mapped) với 1 URL và được quản lý bởi container tương ứng
- Chạy được trên các web servers, mọi môi trường chỉ cần có máy ảo java.

Cơ bản về Servlet

Ưu điểm của JSP

- Tách biệt nội dung và cách thức trình bày
- Đơn giản hóa việc phát triển với JavaBeans
- Hỗ trợ tái sử dụng nhờ các components
- Độc lập Platform.

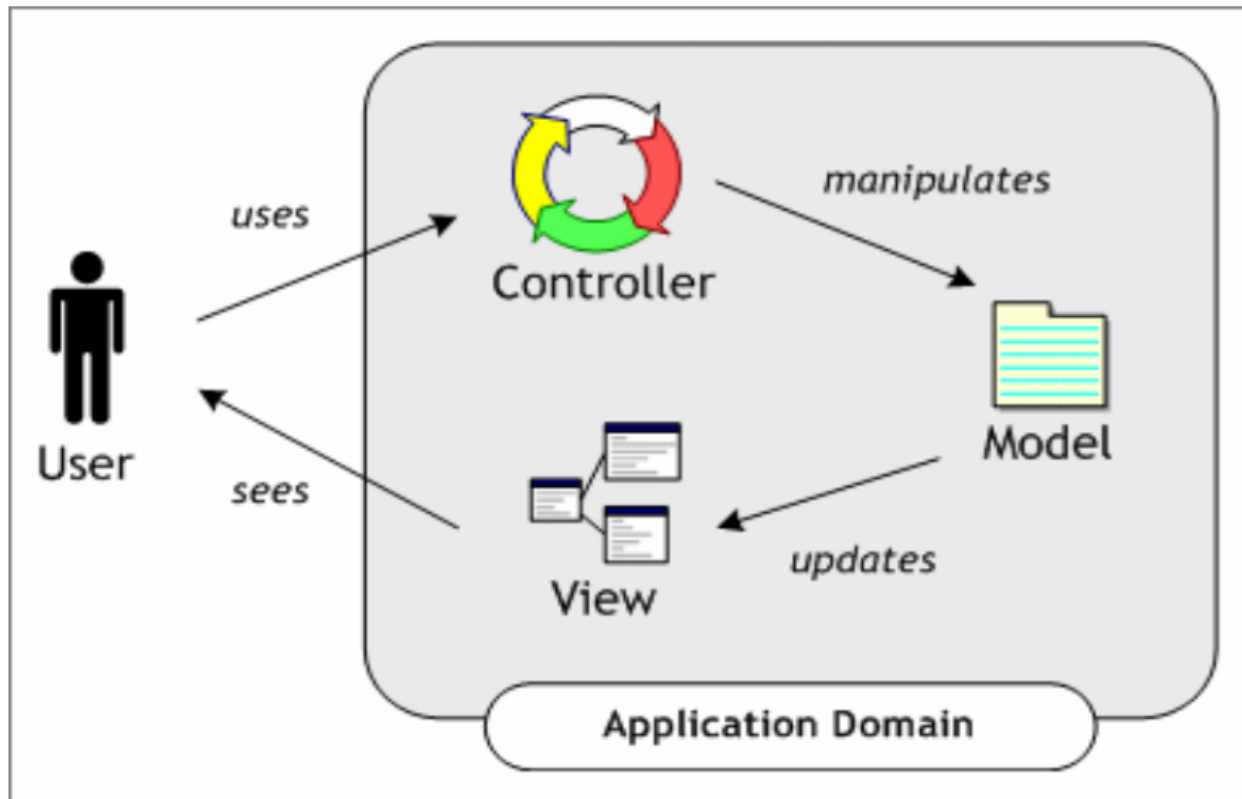
Cơ bản về Servlet

Mô hình lập trình MVC với Servlet/JSP

- Kết hợp lập trình Servlet và JSP là thể mạnh của lập trình web với java.
- Servlet xử lý Controller, tiếp nhận và xử lý yêu cầu
- JSP xử lý View, sinh giao diện để hiển thị cho người dùng.
- JavaBean, EL (Expression Language), và JSTL (Java Standard Tag Library) làm tăng thêm sức mạnh cho JSP.

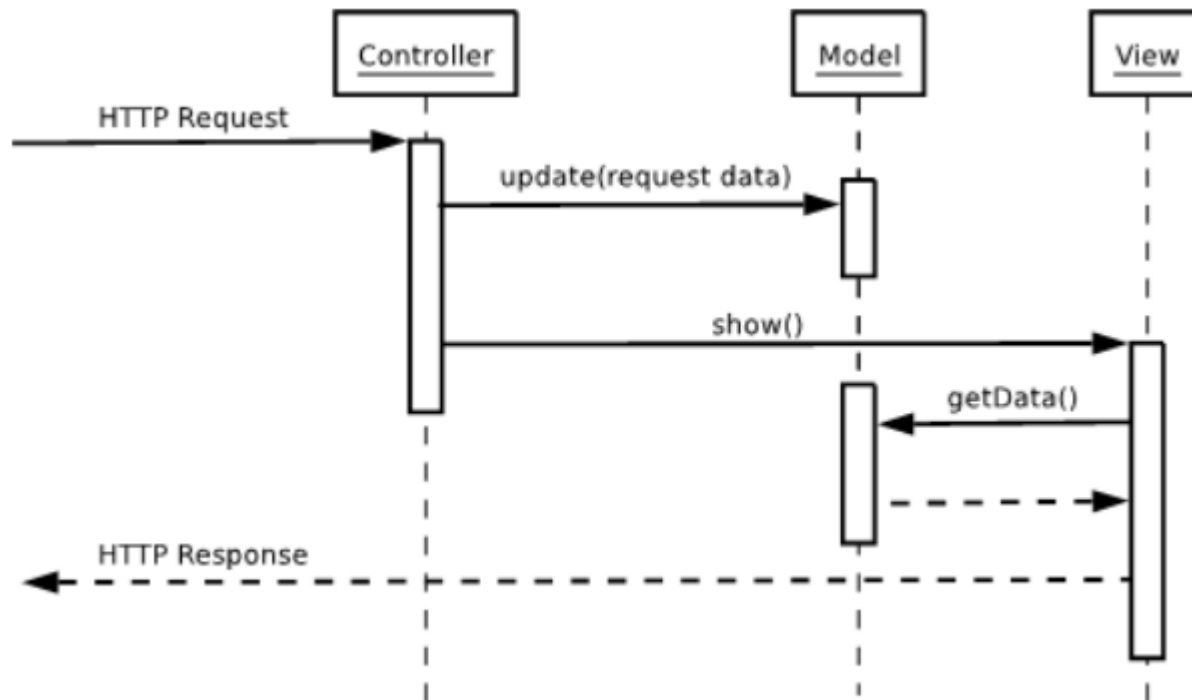
Cơ bản về Servlet

Mô hình lập trình MVC với Servlet/JSP(tt)

Cơ bản về Servlet

Mô hình lập trình MVC với Servlet/JSP(tt)

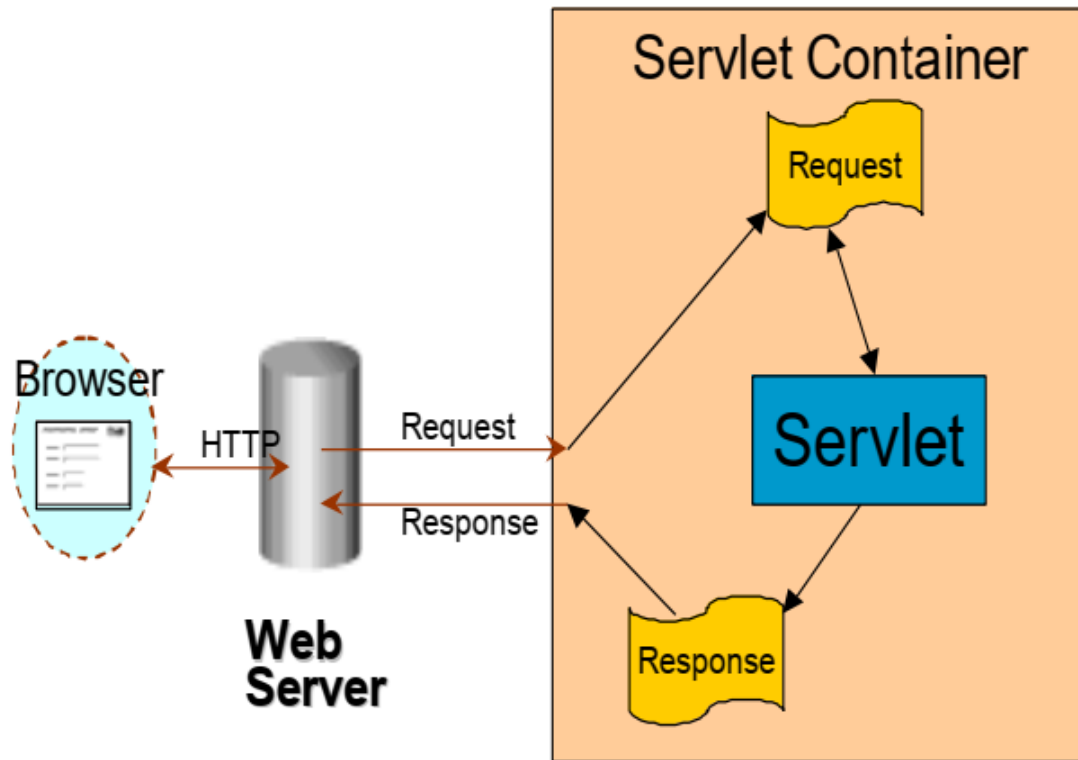
Cơ bản về Servlet

Mô hình lập trình MVC với Servlet/JSP(tt)

- Yêu cầu được gửi đến Controller (Servlet). Controller tiếp nhận, xử lý và làm việc với dữ liệu thông qua Model.
- View lấy dữ liệu từ Model (đã tạo từ Controller) để sản sinh giao diện.
- Model đóng vai trò cung cấp, cập nhật và chia sẻ giữa Controller và View.

Cơ bản về Servlet

Mô hình Servlet Request và Response

Cơ bản về Servlet

Mô hình Servlet Request và Response(tt)

- Request:
 - Client gửi thông tin đến server
 - Dữ liệu được user gửi đi
 - HTTP headers
- Response:
 - Server gửi thông tin đến client
 - Dữ liệu text(html,..), image,...
 - HTTP headers, cookies,...

Cơ bản về Servlet

Mô hình Servlet Request và Response(tt)

- Lớp cơ sở Servlet

```
import javax.servlet.RequestDispatcher;  
import javax.servlet.ServletException;  
import javax.servlet.annotation.WebServlet;  
import javax.servlet.http.HttpServlet;  
import javax.servlet.http.HttpServletRequest;  
import javax.servlet.http.HttpServletResponse;
```

Cơ bản về Servlet

Mô hình Servlet Request và Response(tt)

- Lớp cơ sở Servlet - HttpServlet

javax.servlet.http.HttpServlet
<pre># doGet(HttpServletRequest, HttpServletResponse) # doPost(HttpServletRequest, HttpServletResponse) # doHead(HttpServletRequest, HttpServletResponse) # doOptions(HttpServletRequest, HttpServletResponse) # doTrace(HttpServletRequest, HttpServletResponse) # doPut(HttpServletRequest, HttpServletResponse) # doDelete(HttpServletRequest, HttpServletResponse) # getLastModified(HttpServletRequest): long + service(ServletRequest, ServletResponse) # service(HttpServletRequest, HttpServletResponse)</pre>

Cơ bản về Servlet

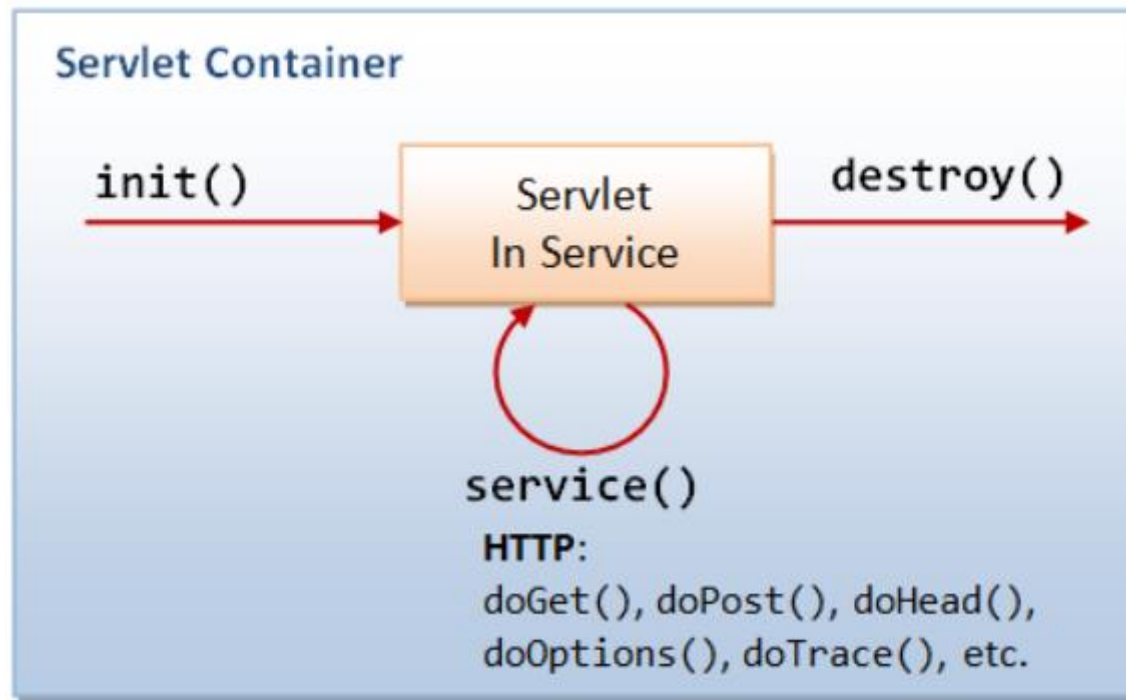
Mô hình Servlet Request và Response(tt)

- Lớp cơ sở Servlet - GenericServlet

javax.servlet.GenericServlet
<ul style="list-style-type: none">+ getInitParameter(String): String+ getInitParameterNames(): Enumeration+ getServletConfig(): ServletConfig+ getServletContext(): ServletContext+ getServletName(): String+ getServletInfo(): String+ init(ServletConfig)+ init()+ destroy()+ «abstract»service(ServletRequest, ServletResponse)+ log(String)+ log(String, Throwable)

Cơ bản về Servlet

Vòng đời của Servlet

Vòng đời của Servlet(tt)

Các phương thức trong vòng đời Servlet

- Được gọi bởi container, điều khiển vòng đời của 1 servlet
- Định nghĩa trong:
 - Lớp `javax.servlet.GenericServlet`
 - `init()`
 - `destroy()`
 - `service()`

Vòng đời của Servlet(tt)

Các phương thức trong vòng đời Servlet (tt)

■ init()

- Được gọi **MỘT** lần khi servlet được tạo thể hiện hóa lần đầu tiên
- Thực hiện các **khởi tạo** trong phương thức này
 - Ví dụ: tạo 1 kết nối CSDL

■ destroy()

- Được gọi trước khi hủy 1 servlet instance
- Thực hiện thao tác dọn dẹp
 - Ví dụ: đóng kết nối CSDL đã mở

Vòng đời của Servlet(tt)

Các phương thức trong vòng đời Servlet (tt)

- service() trong `javax.servlet.GenericServlet`
 - Phương thức **Abstract**
- service() trong lớp `javax.servlet.http.HttpServlet`
 - Phương thức cụ thể (đã cài đặt)
 - gọi tới (**dispatch**) `doGet()`, `doPost()`
 - **KHÔNG** override phương thức này!
- `doGet()`, `doPost()`, `doXxx()` trong `javax.servlet.http.HttpServlet`
 - Xử lý các HTTP GET, POST requests
 - Lập trình viên override những phương thức này trong servlet của mình để có xử lý phù hợp

Vòng đời của Servlet(tt)

Các phương thức trong vòng đời Servlet (tt)

- Phương thức **service()** nhận các requests và responses tổng quát:
 - `service(ServletRequest request, ServletResponse response)`
- **doGet()** và **doPost()** nhận các HTTP requests và responses:
 - `doGet(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)`
 - `doPost(HttpServletRequest request, HttpServletResponse response)`

Vòng đời của Servlet(tt)

Phương thức doGet() và doPost()

- Trích xuất các thông tin gửi từ client (HTTP parameter) từ HTTP request
- Thiết lập/truy cập các thuộc tính của các **Scope objects**
- Thực hiện các xử lý nghiệp vụ (**business logic**) hoặc truy cập CSDL
- Tùy chọn forward request tới các Web components khác (Servlet hoặc JSP)
- Sinh HTTP response và trả về cho client

Scope Object

- Thông tin được **chia sẻ** giữa các web components thông qua các thuộc tính (**Attributes**) của các **Scope objects**
 - Các thuộc tính là các cặp **name/object**
- Các thuộc tính được tham chiếu trong các Scope objects thông qua phương thức
 - `getAttribute()` & `setAttribute()`
- 4 loại Scope objects được định nghĩa
 - **Web context, session, request, page**

Scope Object

4 loại scope: giới hạn truy cập

- Web context (ServletContext)
 - Truy cập từ các Web components trong 1 Web context
- Session
 - Truy cập từ các Web components xử lý request trong 1 session
- Request
 - Truy cập từ các Web components xử lý request đó
- Page
 - Truy cập từ trang JSP tạo ra object đó

Scope Object

4 loại scope, các lớp tương ứng:

- Web context
 - `javax.servlet.ServletContext`
- Session
 - `javax.servlet.http.HttpSession`
- Request
 - subtype of `javax.servlet.ServletRequest`:
`javax.servlet.http.HttpServletRequest`
- Page
 - `javax.servlet.jsp.PageContext`

Scope Object – Web context (ServletContext)

- Được sử dụng bởi Servlet để:
 - Thiết lập các thuộc tính có tầm vực context (trong toàn ứng dụng)
 - Lấy ra đối tượng request dispatcher
 - Forward hoặc include các web component khác
 - Truy cập các tham số khởi tạo tầm vực Web context thiết lập trong file web.xml
 - Truy cập các tài nguyên Web kết hợp với Web context
 - Ghi Log
 - Truy cập các thông tin khác

Scope Object – Web context (ServletContext)

Truy cập đối tượng servletcontext

- Trong code **servlet** hoặc code **servlet filter**, gọi hàm `getServletContext()`
- Trong đối tượng `ServletConfig` cũng chứa đối tượng `ServletContext`
 - Web server cung cấp `ServletConfig` cho mỗi `servlet` khi khởi tạo nó: trong giao diện `Servlet`
`init (ServletConfig servletConfig)`

Scope Object – Session(HttpSession)

- Cần 1 cơ chế để lưu trữ trạng thái client theo thời gian sau 1 loạt các request từ cùng 1 người dùng (cùng 1 trình duyệt)
 - Ví dụ: Giỏ hàng (**Online shopping cart**)
- HTTP là giao thức phi trạng thái (**stateless**)
- HttpSession lưu trữ (**maintain**) trạng thái client
 - Sử dụng bởi các Servlets để set và get giá trị các thuộc tính có tầm vực session
- Lấy đối tượng HttpSession:
Sử dụng phương thức **getSession()** của 1 đối tượng Request (HttpServletRequest)

Servlet request (HttpServletRequest)

- Chứa dữ liệu gửi từ client đến servlet
- Tất cả các servlet requests đều thực thi giao diện **ServletRequest** định nghĩa các phương thức truy cập tới:
 - Các tham số (parameters) gửi từ clients
 - **Object-valued attributes**
 - Client và server
 - Input stream
 - Thông tin về giao thức (Protocol information)
 - Content type

Servlet request (HttpServletRequest)

Lấy tham số gửi từ client

- Một request có thể đính kèm số lượng tham số bất kỳ
- Các tham số được gửi từ các forms HTML
 - GET: dưới dạng 1 query string, đính kèm vào URL
 - POST: tham số được mã hóa, không xuất hiện trong URL
- `getParameter("paraName")`
 - Trả về giá trị của tham số `paraName`
 - Trả về null nếu không có tham số tên tương ứng được gọi
 - Làm việc như nhau với GET và POST requests

Servlet request (HttpServletRequest)

Lấy thông tin từ client

- Servlet có thể lấy thông tin về client từ request
 - `String request.getRemoteAddr()`
 - Lấy ra địa chỉ IP của client
 - `String request.getRemoteHost()`
 - Lấy ra tên host của client

Servlet request (HttpServletRequest)

Lấy thông tin từ Server

- Servlet có thể lấy các thông tin về server:
 - `String request.getServerName()`
 - Ví dụ: "www.sun.com"
 - `int request.getServerPort()`
 - Ví dụ: Port number "8080"

Servlet request (HttpServletRequest)

Lấy thông tin khác

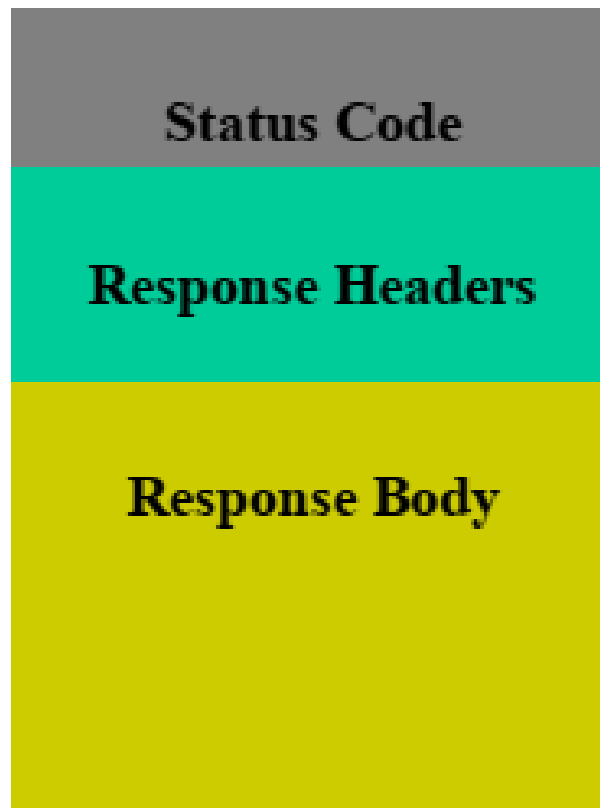
- Input stream
 - `ServletInputStream getInputStream()`
 - `java.io.BufferedReader getReader()`
- Protocol
 - `java.lang.String getProtocol()`
- Content type
 - `java.lang.String getContentType()`
- Là secure hay không (là HTTPS hay không)
 - `boolean isSecure()`

Servlet Response (HttpServletResponse)

- Chứa dữ liệu truyền từ servlet về client
- Tất cả các servlet responses thực thi giao diện `ServletResponse`
 - Lấy 1 **output stream**
 - Chỉ định **content type**
 - Có thiết lập buffer đầu ra không
 - Thiết lập **localization information**
- `HttpServletResponse` kế thừa giao diện `ServletResponse`
 - Mã trạng thái HTTP trả về (**HTTP response status code**)
 - Cookies

Servlet Response (HttpServletResponse)

Cấu trúc Response

Servlet Response (HttpServletResponse)

Mã trạng thái

- Tại sao cần **HTTP response status code**?
 - Giúp trình duyệt forward đến 1 trang khác
 - Chỉ ra được có resource bị thiếu
 - Hướng dẫn browser sử dụng bản sao được cache của dữ liệu

Servlet Response (HttpServletResponse)

Phương thức thiết lập status code

- `public void setStatus(int statusCode)`
 - Mã trạng thái được định nghĩa trong HttpServletResponse
 - Các mã trạng thái chia làm 5 nhóm:
 - 100-199 Informational
 - 200-299 Successful
 - 300-399 Redirection
 - 400-499 Incomplete
 - 500-599 Server Error
 - Mã trạng thái mặc định là 200 (OK)

Servlet Response (HttpServletResponse)

Response headers

- Forward đến địa chỉ mới nào
- Sửa cookies
- Cung cấp thông tin thời gian chỉnh sửa page.
- Hướng dẫn trình duyệt load lại trang sau 1 khoảng thời gian nhất định
- Đưa ra kích thước file được sử dụng trong HTTP connections loại persistent
- Chỉ định loại document sinh ra & trả về client
- ...

Servlet Response (HttpServletResponse)

Các phương thức thiết lập, phổ biến

- `public void setHeader(String headerName, String headerValue)`
 - Thiết lập 1 header bất kỳ
- `public void setDateHeader(String name, long millisecs)`
- `public void setIntHeader(String name, int headerValue)`
- `addHeader, addDateHeader, addIntHeader`
 - Thêm mới header

Servlet Response (HttpServletResponse)

Các phương thức thiết lập, phổ biến(tt)

- **setContentType**
 - Thiết lập **Content-Type** header. Servlets gần như luôn sử dụng phương thức này.
- **setContentLength**
 - Thiết lập **Content-Length** header. Được sử dụng cho HTTP connections loại persistent .
- **addCookie**
 - Thêm 1 giá trị trong **Set-Cookie** header.
- **sendRedirect**
 - Thiết lập **Location** header và thay đổi mã trạng thái

Servlet Response (HttpServletResponse)

Response body

- Một servlet gần như luôn trả về 1 response body
- Response body có thể là một `PrintWriter` hoặc một `ServletOutputStream`
- `PrintWriter`
 - Sử dụng phương thức `response.getWriter()`
 - Cho output loại ký tự (`character-based`)
- `ServletOutputStream`
 - Sử dụng phương thức `response.getOutputStream()`
 - Cho dữ liệu dạng binary (ví dụ: image)